

Posudek vedoucí práce na bakalářskou práci Agáty Hrnčířové

Pornografie ve francouzském artovém filmu: Fuck me – Love – Život Adele

Agáta Hrnčířová si zvolila téma, u něhož se jí daří vyzdvihnout hned několik zajímavých obecných rovin: vliv dobových kulturních konvencí týkajících se tabuizace sexuality na kinematografickou tvorbu; role filmové cenzury při omezování reprezentace sexuálních scén na filmovém plátně a následné debaty o takovýchto zákazech; možné umělecké kvality filmů pracujících novátorským a odvážným způsobem s intimními milostnými scénami. Z producentského hlediska tvorba zařaditelná do „artové pornografie“ představuje, jak si autorka všímá, specifický problém – distribuci i propagaci je třeba plánovat s ohledem na to, že daný film možná vzbudí negativní pozornost cenzurních úřadů a části kritiky i diváků. Jedná se leckdy o díla obtížně zařaditelná, protože v sobě spojují prvky dvou odlišných filmových proudů, artové kinematografie a pornografie, což může být matoucí nejen pro diváky a kritiku, ale i vést k otázkám, jakým způsobem takové dílo prezentovat či na jaké cílové publikum se primárně zaměřit. Bude veřejná kontroverze ku prospěchu anebo dílo spíše poškodí z hlediska potenciálního diváckého zájmu? Jakými způsoby je možné kulturně legitimizovat snímek s provokativními, „pornografickými“ scénami v rámci distribuce a propagace, aby byl chápán jako artový a kulturně hodnotný, nikoli škodlivý z hlediska vlivu na morálku?

Francouzská kinematografie sdružuje hned několik výrazných, světově uznávaných tvůrců, kteří se takovéto „kinematografii těla“ systematicky věnují, a proto mi připadá jako dobré rozhodnutí zaměřit se v této bakalářské práci právě na Francii. Široké téma artové pornografie a jejích formálních, tematických a kulturních specifik si Agáta funkčně zúžila na podrobnější analýzu tří vhodně vybraných současných francouzských snímků, které všechny vyvolaly rozsáhlé debaty právě s ohledem na svou údajnou „pornografičnost“ a zároveň reprezentují tři velmi odlišné umělecké způsoby práce se sexualitou. Své vlastní všímavé formální a tematické analýzy jednotlivých snímků autorka práce doplňuje o výzkum toho, jak tyto filmy fungovaly v rámci distribuce – jak se k nim postavila cenzura, jaké vyvolaly ohlasy diváků a kritiky, jak se je snažili obhajovat sami jejich režiséři či producenti a distributoři. Tyto konkrétní případové studie jsou navíc zasazeny do stručného, ale informačně bohatého historického shrnutí představujícího jak obecně staletí trvajících prolínání pornografie a umění, tak specifičtější situaci ve francouzské kinematografii s ohledem na legislativní zásahy státu omezující svobodu tvůrců zobrazovat sexuální témata.

Na textu oceňuji hned několik věcí, v první řadě to, jak systematicky a pečlivě Agáta přistoupila k psaní a studiu zdrojů. Text se mnou několikrát konzultovala a nastudovala si na poměry bakalářské práce na FAMU nadprůměrné množství odborné literatury k tématu. Podařilo se jí podle mého soudu na poměrně malé ploše zkoumaný fenomén pojmout opravdu komplexně a z mnoha různých úhlů pohledu. Její bakalářská práce představuje obsáhlý materiál zahrnující autorčiny vlastní obecnější úvahy, zajímavé analytické postřehy týkající se konkrétních děl a filmových scén, i představení širšího historicko-kulturního kontextu. Její styl psaní je hutný a argumentovaný, umožňující čtenáři velmi plynule a srozumitelně prozkoumávat danou problematiku.

Z hlediska kritických výtek mě napadá spíše jen několik marginálií. Textu by slušela jazyková korektura, je v něm zbytečně mnoho gramatických chyb. Kapitola 4, představující několik dalších

francouzských tvůrců a snímků zabývajících se artovou pornografií, by měla být o něco lépe propojená se zbytkem textu, mělo by být jasněji motivováno, proč je v bakalářské práci obsažena. V úvodní kapitole o vztahu umění a pornografie autorka cituje různé bakalářské práce, což většinou není úplně nejvěrohodnější zdroj informací pro psaní vlastní bakalářské práce – bylo by lepší najít nějakou vědeckou knihu na toto téma a z ní čerpat (musím ale podotknout, že toto jsem sama při vedení práce zapoměla Agátě říct). Je škoda, že kapitola 9 zkoumající producentské a distribuční strategie u tří vybraných snímků je v podstatě dost stručná a nepřináší detailnější vhled do toho, jak tedy onu „artovou kinematografii“ prezentovat, propagovat a distribuovat, jak přesně různí producenti a distributoři k takovýmto filmům přistupují. Jistá „nedokončenost“ této kapitoly je nicméně daná jednoduše tím, že bohužel nebyl k dispozici dostatek zdrojů. Zkoumat přímo práci producentů a distributorů, navíc pokud jsou z jiné evropské země, je velmi obtížné. Kdyby se jednalo o magisterskou práci, doporučila bych Agátě pokusit se získat SGS grant, jet přímo do Francie a v archivech či pomocí osobních rozhovorů s distributory a producenty získat více materiálu – vzhledem k tomu, že se jedná o bakalářskou práci, tak ale tento postup nebyl možný.

Celkově navzdory zmíněným drobným nedostatkům považuji bakalářskou práci Agáty Hrnčířové za nadprůměrně kvalitní – vybrala si (stále) aktuální téma zajímavé jak z obecného filmařského a recepčního, tak i z úžeji producentského hlediska, a zpracovala jej komplexním a argumentačně dobře vystavěným způsobem. Práci proto navrhuji hodnotit známkou A.

3. 6. 2017

Helena Bendová

